Alegat 134.

Sprawozdanie

komisyi górniczéj o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie podniesienia przemysłu górniczego w kraju.

Wysoki Sejmie!

Wysoki Sejm przydzielił komisyi górniczéj do zbadania sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podniesienia przemysłu górniczego w kraju naszym.

W sprawozdaniu tém Wydział krajowy, który z godną wszelkiego uznania gorliwością zajmuje się sprawami górniczemi od czasu poruszenia spraw tych w Wysokim Sejmie znanym wnioskiem posła Ludwika Skrzyńskiego z dnia 25. września 1871, o zaprowadzenie przy Wydziale krajowym Rady górniczéj, po zasiągnięciu zdania powołanéj w tym celu ankiety, tudzież opinii c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie, c. k. Starostwa górniczego w Krakowie, Wydziału filozoficznego c. k. Uniwersytetu Lwowskiego, jakotéż c. k. Nadkomisarza górniczego we Lwowie Henryka Waltera i inżyniera górniczego przy Wydziale krajowym Syroczyńskiego i opierając się na téj okoliczności, iż pierwszą podstawą wszelkiego rozwoju przemysłu górniczego jest dokładne geologiczno-górnicze zbadanie kraju i zebranie wszystkich ztąd wynikających dat przez organa do tego ukwalifikowane w Wydziale krajowym projektuje ustanowienie przy Wydziale krajowym inżyniera-górnika z rocznem wynadgrodzeniem 1800 złt. w. a., tudzież krajowéj Rady górniczéj jako komitetu doradczego, jakotéż podniesienie wyznaczonego zasiłku dla komisyi fizyograficznéj w Krakowie o 500 złt. na geologiczno-górnicze badania kraju i przeznaczenie w takimże celu podobnéj kwoty dla Wydziału krajowego, nareszcie wezwanie do c. k. Rządu o dodanie adjunkta chemicznego profesorowi technologii chemicznéj przy instytucie przemysłowym w Krakowie, któryby potrzebne przy badaniu kraju rozbiory chemiczne uskuteczniał.

Komisya górnicza nietylko zgadza się w zupełności z zapatrywaniem Wydziału krajowego i przystępuje dlatego do jego wniosku, ale zauważa nadto, że oprócz zbadania geologiczno-górniczego powierzchni ziemi, potrzebném jest także celem uzyskania dalszéj umiejętnéj podstawy działania, sporządzenie mapy geologicznéj kraju i przedsięwzięcie zwłaszcza w okolicach naftowych i wosku ziemnego, zbadanie głębszych pokładów ziemi. Według zdania znawców bowiem nasi przedsiębiorcy naftowi nie dotarli jeszcze do pierwotnych zbiorników żywic ziemnych i otworzyli dla przemysłowéj exploatacyi tylko przypadkowe żyły siłą gazów szczelinami pokładów skalistych w górę wypartych drobnych ilości nafty i wosku ziemnego, pierwotne zaś zbiorniki tylko przez przedsiębranie w okolicach naftowych głębokich robót doświadczalnych odkrytemi być mogą.

Nadmienić tu wypada, że c. k. zakład geologiczny w Wiedniu zajmuje się ułożeniem mapy geologicznéj kraju naszego, czynność ta jednak dla braku odpowiednich funduszów tylko bardzo powoli postępuje, przez udzielenie zaś odpowiednéj subwencyi ze strony kraju c. k. zakładowi geologicznemu czynność rzeczona w jak najkrótszym czasie uskutecznioną być może.

Co do przedsięwzięcia zbadania głębszych pokładów ziemi w okolicach naftowych, wiadomą jest rzeczą, że prywatni przedsiębiorcy w obawie możebnych strat nie kwapią się do nich i zachodzi w tym względzie potrzeba zachęty przedsiębiorców prywatnych do podobnych robót ze strony kraju, a to przez udzielenie tymże z funduszów krajowych na roboty głębsze przynajmniéj poniżéj 200 metrów pionowéj głębokości prowadzone odpowiednich subwencyj, któreby w razie wynalezienia i exploatacyi nafty lub wosku ziemnego, nawet zwrotnemi być mogły.

Nie zawadzi nareszcie przypomnieć toż samo i Wysokiemu c. k. Rządowi obowiązek jego przedsięwzięcia na koszt c. k. skarbu geologiczno-górniczego zbadania kraju naszego i ponowić uchwaloną na posiedzeniu Wysokiego Sejmu dnia 10. stycznia 1874 rezolucyę.

W ślad wyłuszczonych powyżéj zapatrywań komisya górnicza wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Upoważnia się Wydział krajowy do przyjęcia inżyniera-górnika przy Wydziale krajowym za roczném wynagrodzeniem 1800 złt. w. a. i wstawia się na ten cel w budżet odpowiednią kwotę.

2) Upoważnia się Wydział krajowy do ustanowienia Rady górniczéj krajowéj jako komitetu doradczego przy Wydziale krajowym funkcyonującego.

3) Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby niezwłocznie porozumiał się z c. k. zakładem geologicznym w Wiedniu o wykonanie jak najspieszniejsze mapy geologicznéj kraju naszego w sposób najodpowiedniejszy istniejącemu przemysłowi górniczemu i upoważnia się Wydział krajowy do wydatku na ten cel aż do wysokości kwoty 2000 złt. w. a., którą to kwotę w budżet się wstawia.

4) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby spowodował badanie głębszych pokładów ziemi w kraju, osobliwie w okolicach naftowych i w tym celu wstawia się w budżet kwotę 10.000 złt. w. a.

5) Przeznacza się kwotę 500 złt. w. a. jako dodatkowy zasiłek dla komisyi fizyograficznéj w Krakowie, mający być użyty li na geologiczno-górnicze badania kraju.

6) Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, aby na koszt państwa, zarządził zbadanie geologiczne powierzchni i głębszych pokładów ziemi w kraju naszym.

7) Wzywa się Wysoki c. k. Rząd o dodanie adjunkta chemicznego profesorowi technologii chemicznéj w instytucie przemysłowym w Krakowie.

Lwów dnia 15 Października 1878.

Smarzewski
przewodniczący.

Spławiński
sprawozdawca.